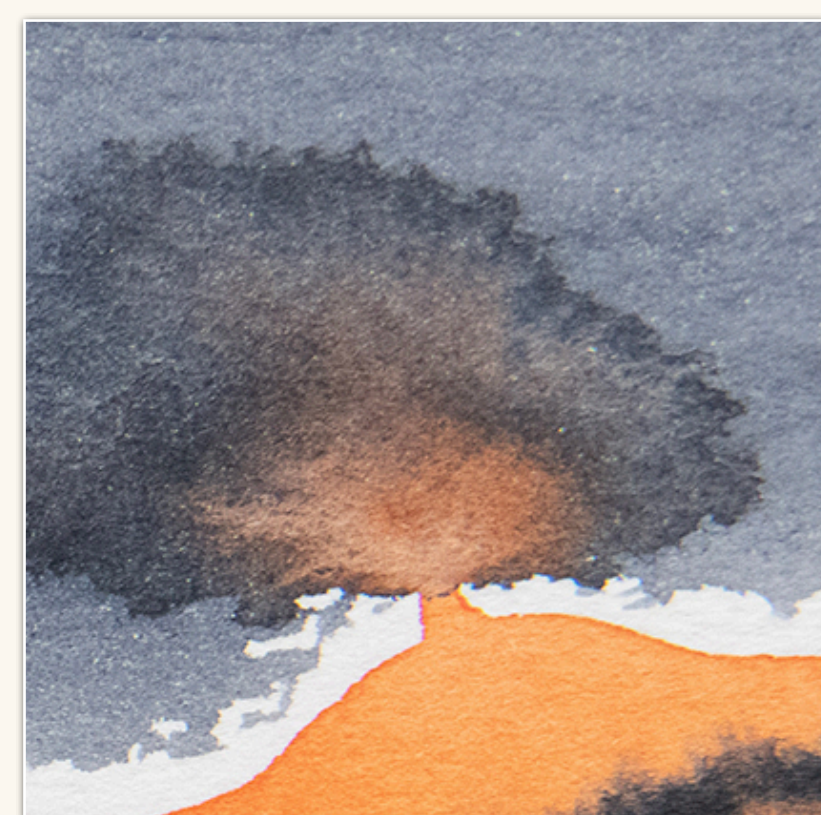
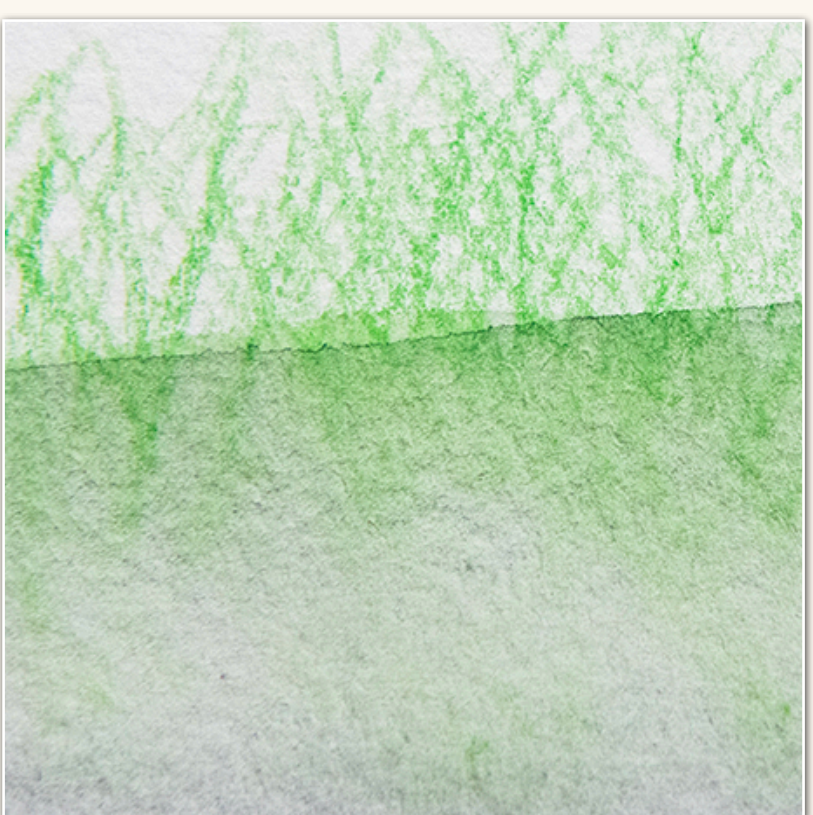
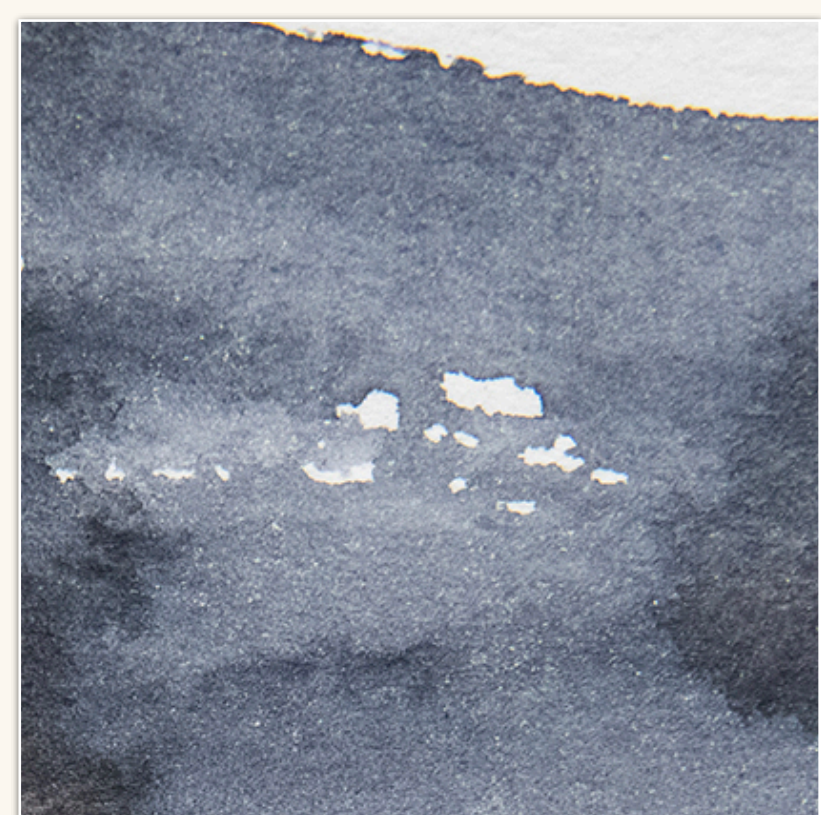
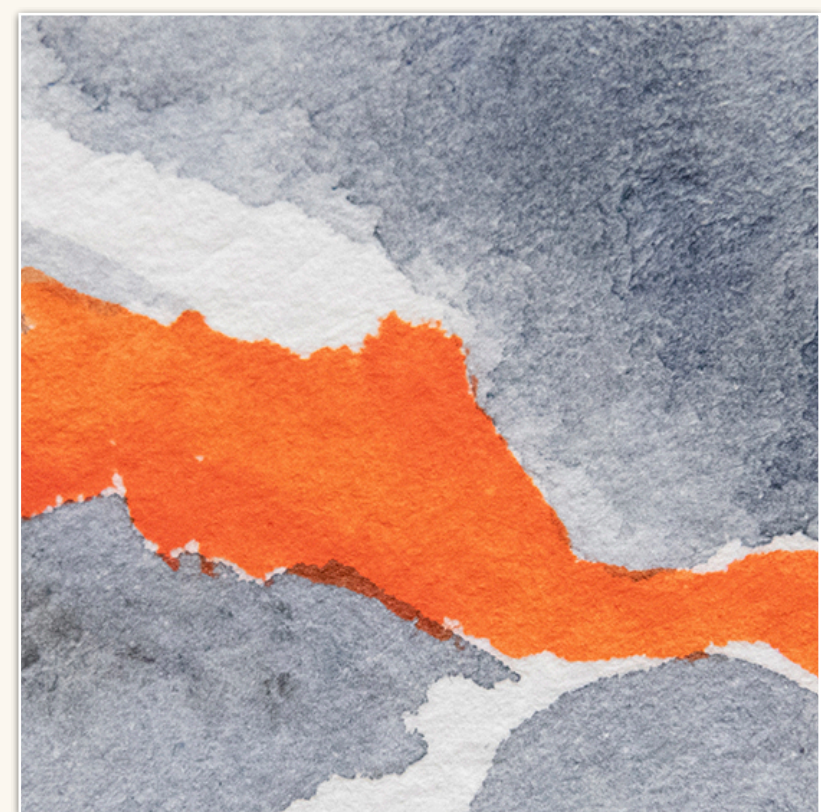

VESPRES
DE
llum
AL CLAUSTRE

"On no hi arriben les paraules,
la música parla."

Hans Christian Andersen

“diàlegs”

2
juliol

21:00 h

claustre de sant

agustí

cor de cambra de granollers

Josep Vila Jover
director

“diàlegs”

girar la mirada cap al passat

La música coral tal com l'entenem avui té els seus orígens en la polifonia medieval i, sobretot, del Renaixement. L'exploració de la diversitat de la veu humana i les múltiples combinacions que se'n poden obtenir va anar donant lloc a obres corals a cappella de gran complexitat i bellesa com les de Palestrina, Lassus o Victoria. El pas dels segles va fer canviar estils i estètiques, però la música coral va seguir sent un element central i majestuós de la nostra cultura.

Al segle XIX els romàntics van girar la mirada cap al passat i van recuperar músiques d'altres temps, un fet que avui ens sembla natural, però durant segles el públic estava interessat només en la música del seu present. En aquest procés de valorització del concepte de patrimoni es va recuperar, entre altres, la música coral del Renaixement que, per tant, també va influir en l'obra de mestres com Mendelssohn, Brahms o Bruckner establint-se així un diàleg que esborra les fronteres temporals.

programa

**giovanni p. da palestrina
(1525-1594)**

tu es petrus

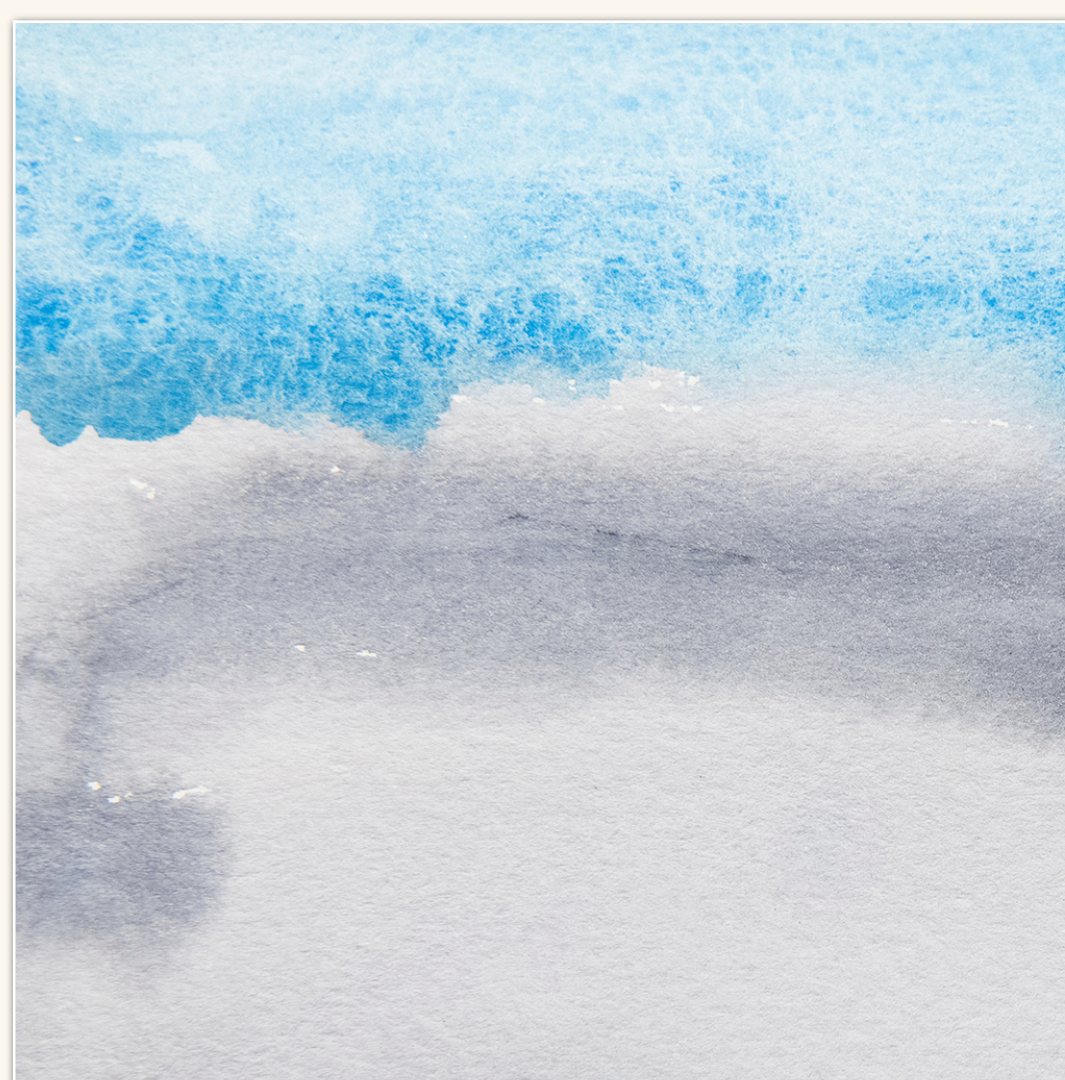
**gioachino rossini
(1792-1868)**

o salutari ostia

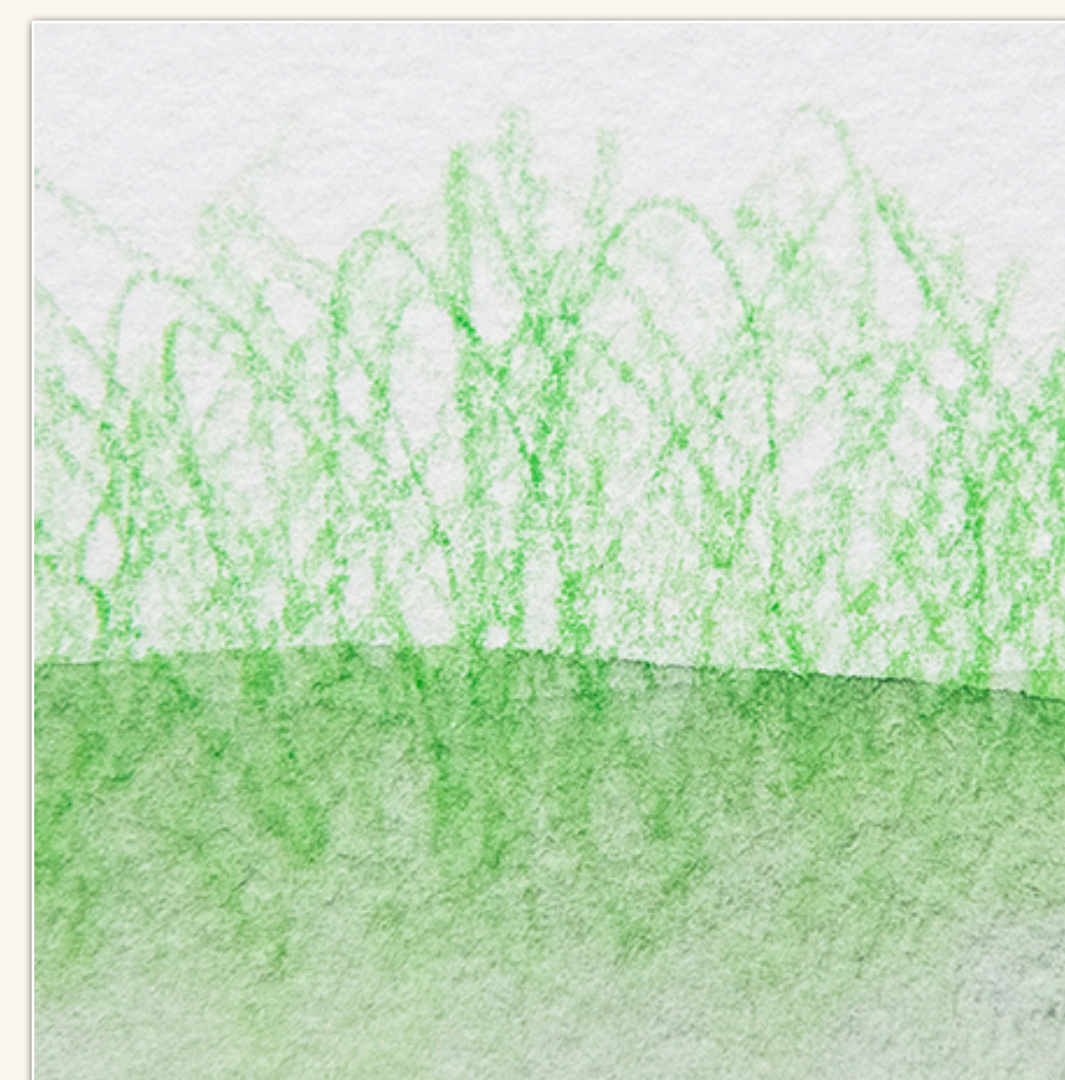
**francisco guerrero
(1528-1599)**

ave virgo
sanctissima

**felix mendelssohn
(1809-1847)**

psalm 43: richte
mich gott

**orlando di lasso
(1532-1594)**

timor et tremor

**anton bruckner
(1824-1896)**

ave maria

**tomás luís de victoria
(1548-1611)**

o magnum
mysterium

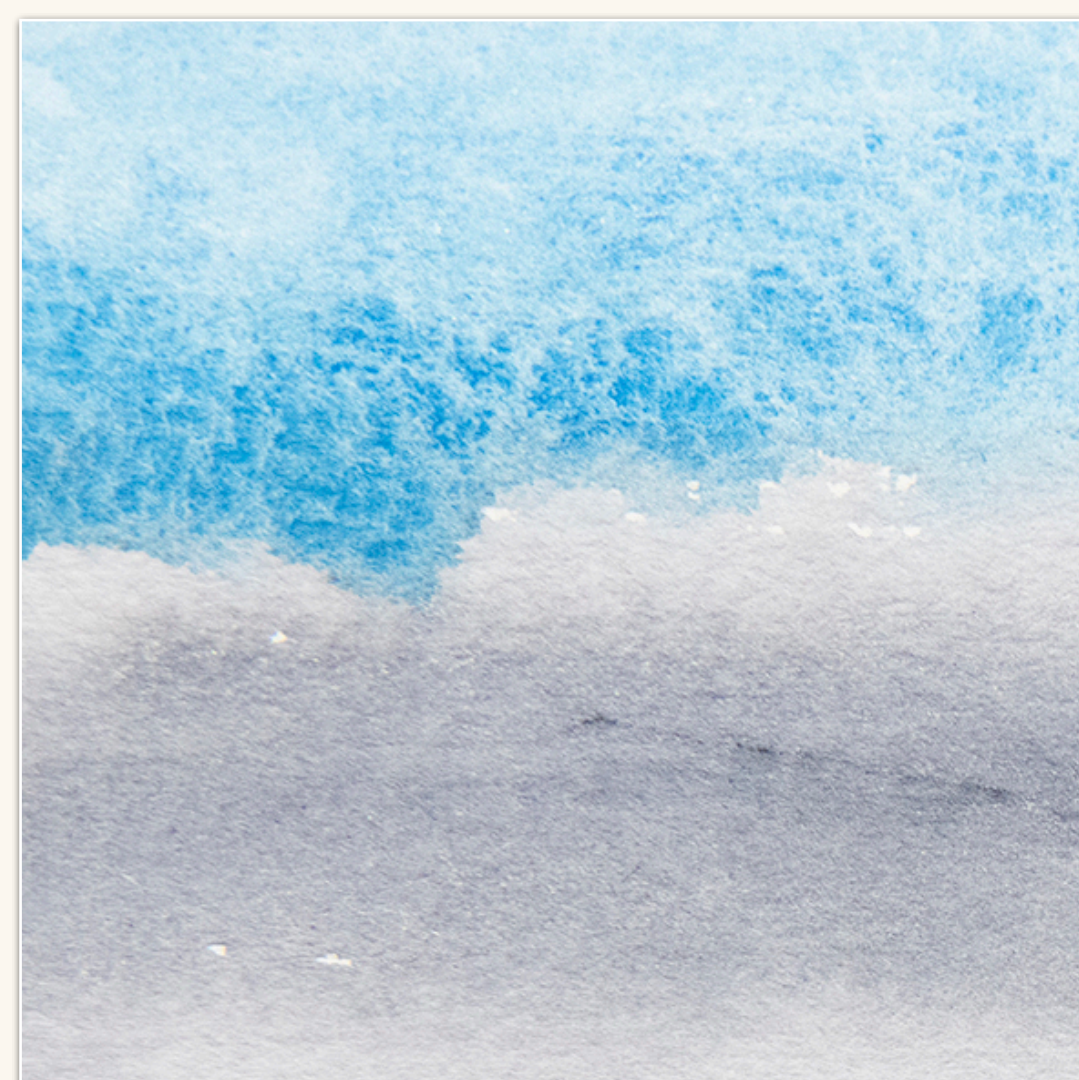

**johannes brahms
(1833-1897)**

warum is das licht
gegeben

**alonso lobo
(1555-1617)**

versa est in
luctum

**joseph rheinberger
(1839-1901)**

abendlied

**claudio monteverdi
(1567-1643)**

cantate
domino

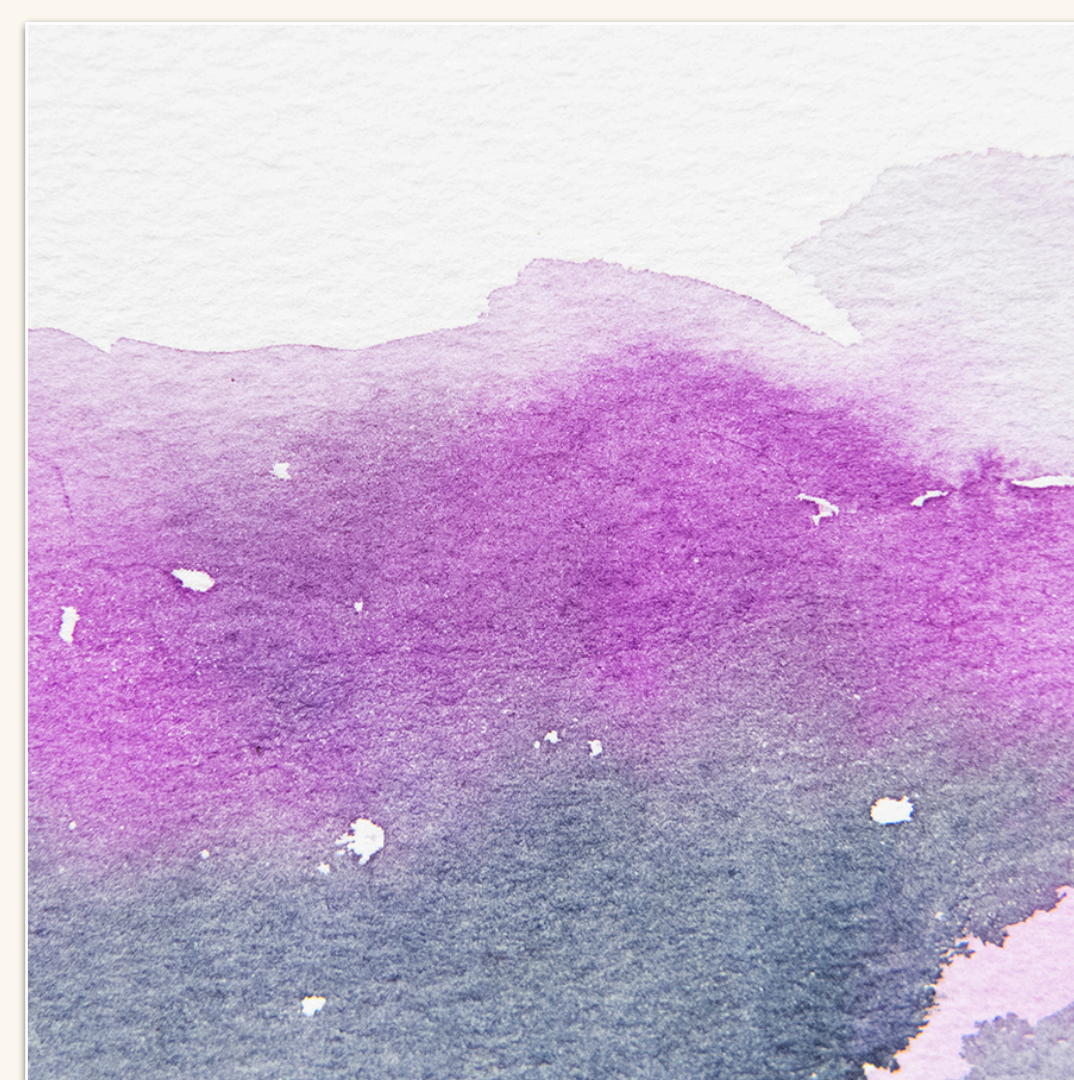
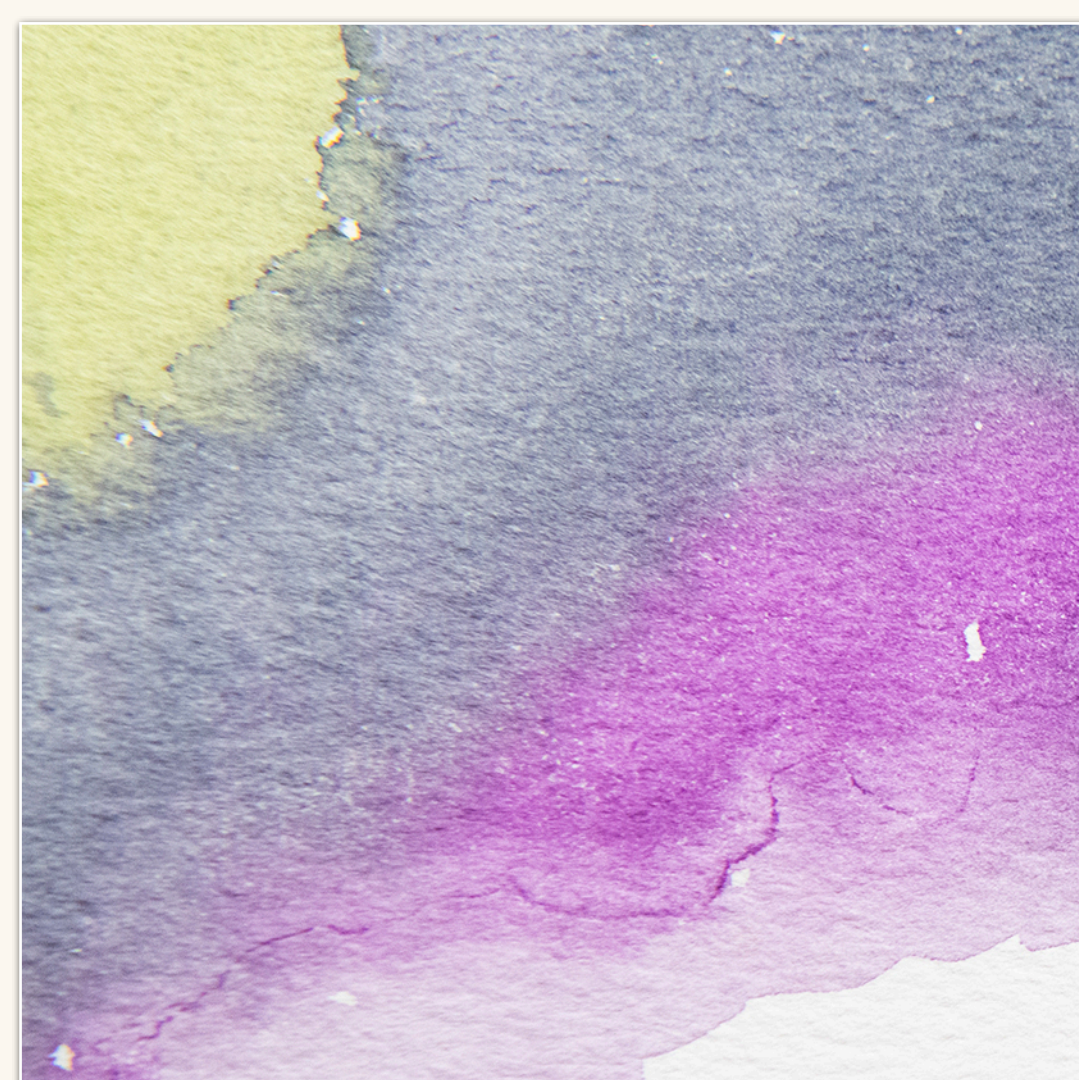

**edvard grieg
(1843-1907)**

ave maris stella

**tomás luís de victoria
(1548-1611)**

regina coeli

**franz biebl
(1906-2001)**

ave maria

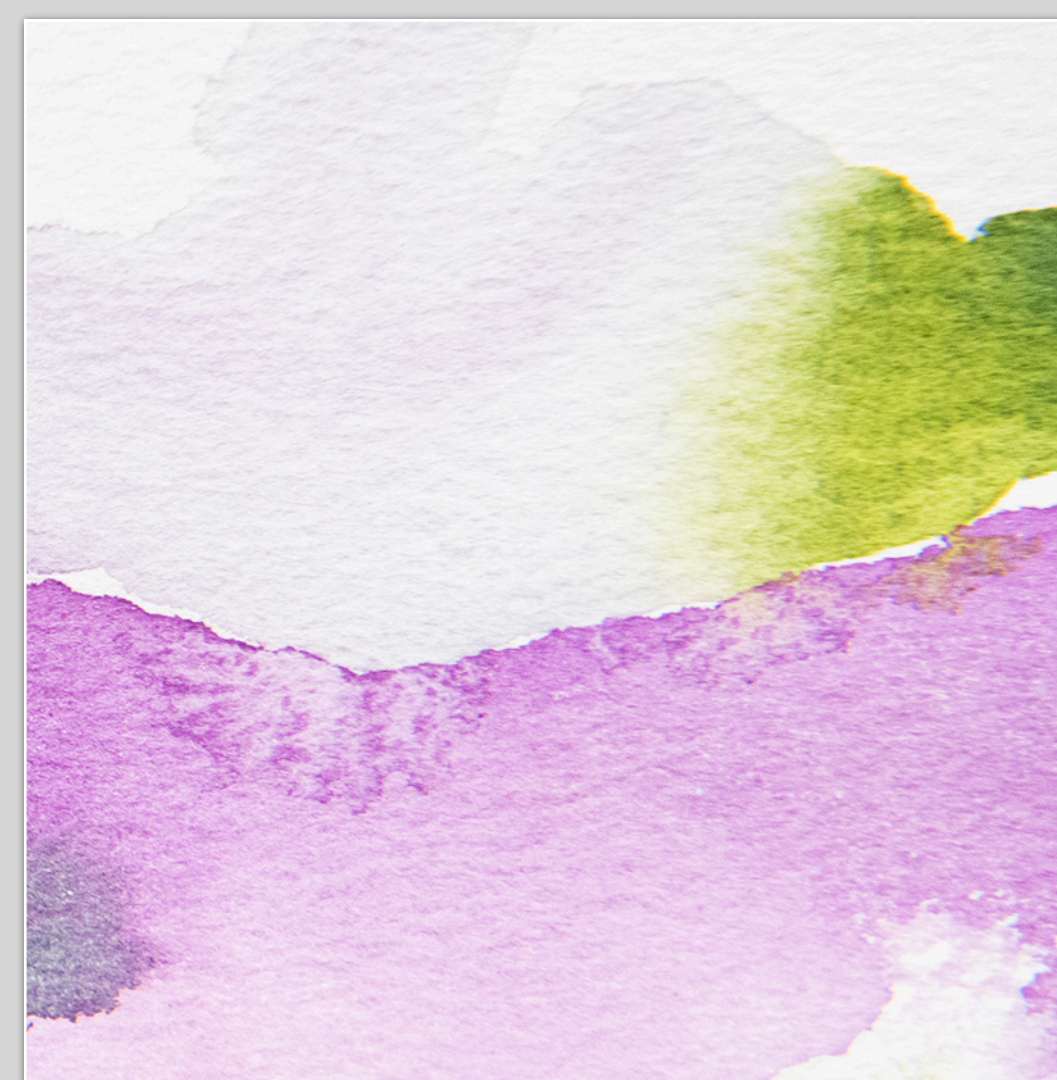
giovanni p. da palestrina
(1525-1594)

tu es petrus

gioachino rossini
(1792-1868)

o salutari ostia

**Diàlegs del misticisme italià:
del rigor del Renaixement a la lírica romàntica**

Tot i estar separades per gairebé tres segles, les obres de Palestrina i Rossini comparteixen la premissa d’utilitzar la veu humana com el vehicle perfecte per a la transcendència i la lloança divina.

Compost per a sis veus a *cappella*, el motet *Tu es Petrus* és una de les màximes expressions de la polifonia del Renaixement i del triomf de la Contrareforma catòlica. El text prové de l’Evangeli de Sant Mateu, moment en què Jesús designa Simó Pere com la roca sobre la qual s'edificarà l’Església.

Musicalment, Palestrina desplega la seva cèlebre tècnica de contrapunt homogeni, on el teixit de les veus assoleix una claredat polifònica absoluta. L’obra avança mitjançant l'ús de dobles cors i jocs imitatus (antifonia) que generen una sonoritat arquitectònica noble i gairebé celestial. El so esdevé una catedral invisible que transmet estabilitat, autoritat i devoció litúrgica institucional.

En l'extrem oposat de l'espectre temporal, *O salutari Hostia* (1857) ens mostra un Rossini madur que, allunyat de l'èxit i l'efervescència dels seus grans èxits operístics seculars, es refugia a París en la intimitat de la música sacra. Basat en un fragment de l'himne eucarístic de Sant Tomàs d’Aquino, aquest breu motet per a cor mixt és d’una bellesa colpidora.

Si Palestrina basava la seva força en l'entramat polifònic col·lectiu, Rossini ho fia tot a la finesa melòdica i a l'expressivitat harmònica del segle XIX. L'obra s'allunya dels artificis teatrals del *bel canto* per oferir una pregària recollida, on les línies vocals s'entrellacen amb un lirisme contingut i emotiu. És una peça homofònica d'una gran simplicitat aparent, on el drama es transforma en una contemplació mística profundament humana i propera.

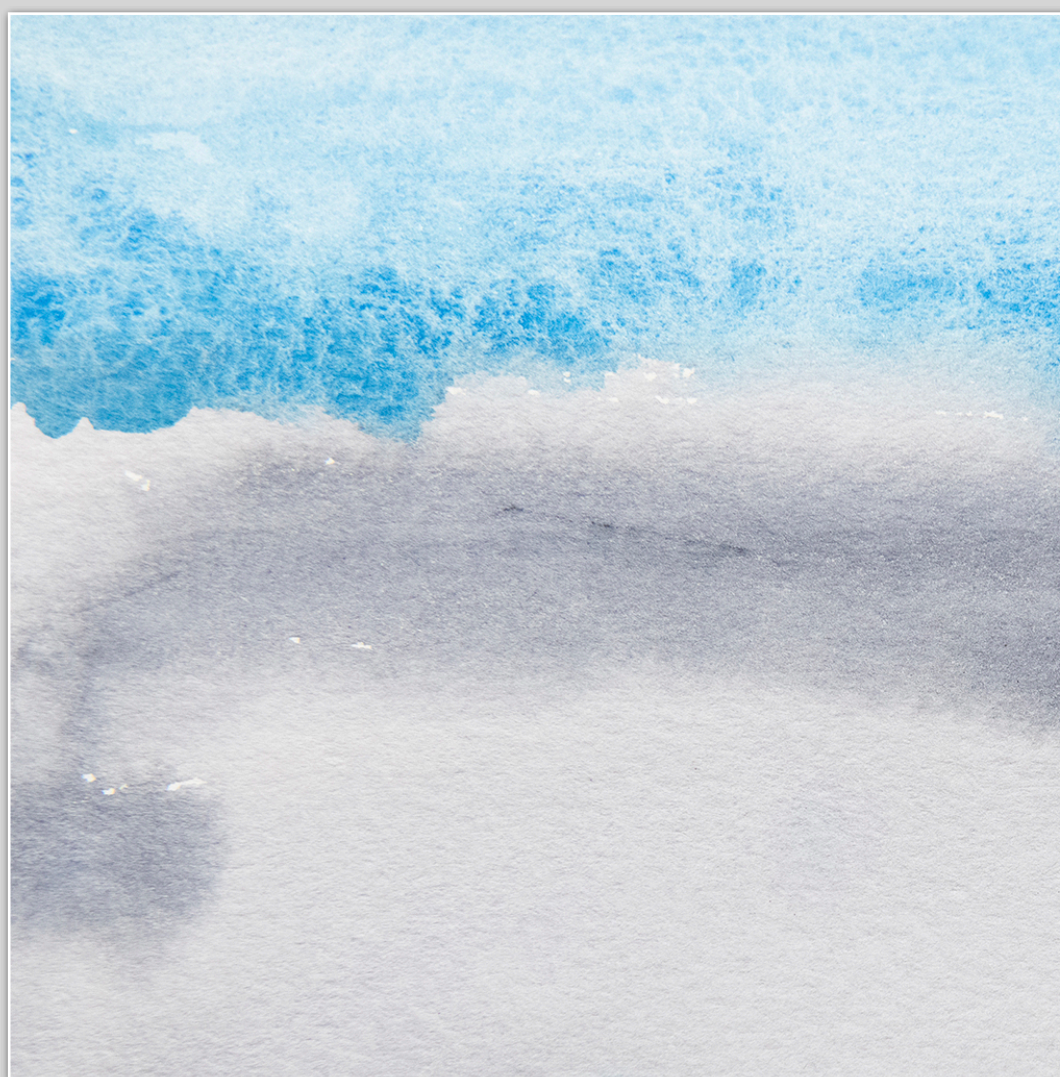
El nexa d’unió: el gir del focus espiritual

L'escolta consecutiva d'aquestes dues joies permet copsar l'evolució de la fe i l'art a Itàlia. Mentre que Palestrina utilitza el cor per subratllar la grandesa monumental i la puresa d’una institució divina, Rossini fa servir la sensibilitat romàntica per traduir el text sagrat en una confessió íntima i individual. Dos camins ben diferents –el rigor arquitectònic i la puresa melòdica– guiats per una mateixa finalitat: el silenci interior i l'elevació espiritual.

La combinació en un mateix programa de Tu es Petrus de Giovanni Pierluigi da Palestrina i O salutari Hostia de Gioachino Rossini ofereix un fascinant viatge a través de la música sacra italiana, unint l'estricta rigor del Renaixement amb la commovedora expressivitat del Romanticisme.

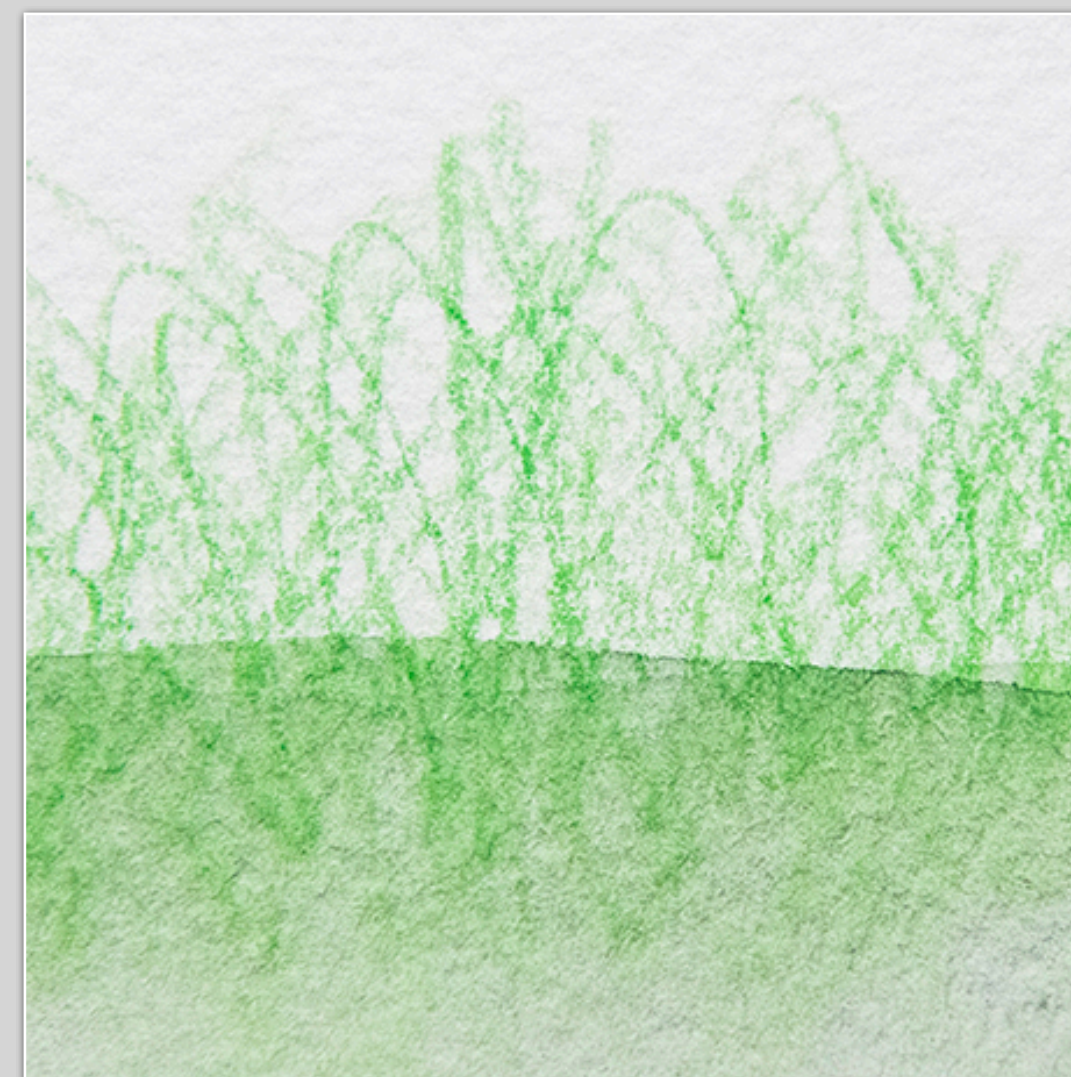
**francisco guerrero
(1528-1599)**

ave virgo
sanctissima

**felix mendelssohn
(1809-1847)**

psalm 43: richte
mich gott

Llum i devoció: el diàleg coral entre el Segle d'Or i el Romanticisme

El programa uneix ara dues obres mestres de la música sacra europea que, malgrat la distància temporal i teològica, comparteixen una mateixa recerca: la claredat textual i l'expressivitat a través de la veu nua, sense instruments. Tant el catòlic Francisco Guerrero com el protestant Felix Mendelssohn exploren la llum divina mitjançant estructures vocals que divideixen i reuneixen el cor, creant una arquitectura sonora en constant moviment.

Compost i publicat el 1566, l'*Ave virgo sanctissima* és el motet més cèlebre del sevillà Francisco Guerrero, una de les grans figures del Segle d'Or de la polifonia espanyola. Escrit a cinc veus, el text és una lloança d'un lirisme exquisit dedicada a la Verge Maria, comparant-la amb la puresa del lliri i el perfum de la rosa.

La genialitat de l'obra radica en la seva arquitectura: les dues veus superiors (sopranos) executen un cànon estricte a l'uníson. Aquest joc de miralls, on una veu segueix la petjada de l'altra de manera idèntica, es desplega de forma tan natural i fluida que s'integra perfectament en el ric entramat de les altres tres veus. Guerrero aconsegueix així una textura lluminosa, homogènia i d'una serenor mística que esdevé el reflex musical de la perfecció mariana.

Al segle XIX, el Romanticisme alemany va girar els ulls cap al passat renaixentista per recuperar la puresa del cant a *cappella*, un moviment en què Felix Mendelssohn va ser un autèntic pioner.

Compost el 1844 per a la catedral de Berlín, aquest motet a vuit veus posa música al Salm 43, un text de súplica dramàtica on l'ànima demana ser rescatada de l'opressió i guiada cap a la llum divina.

A diferència de la polifonia contínua de Guerrero, Mendelssohn utilitza un recurs purament antifonal (de contrast). L'obra comença de manera ombrívola en re menor, amb les veus greus dels homes en un rígid uníson que és respost per les veus agudes de les dones en harmonia. Aquesta confrontació dramàtica es resol de forma magistral al centre de la peça: quan el text demana "*Envia la teva llum i la teva veritat*", el cor s'uneix finalment en un radiant re major, transformant l'angoixa inicial en un coral de lloança ple d'optimisme romàntic.

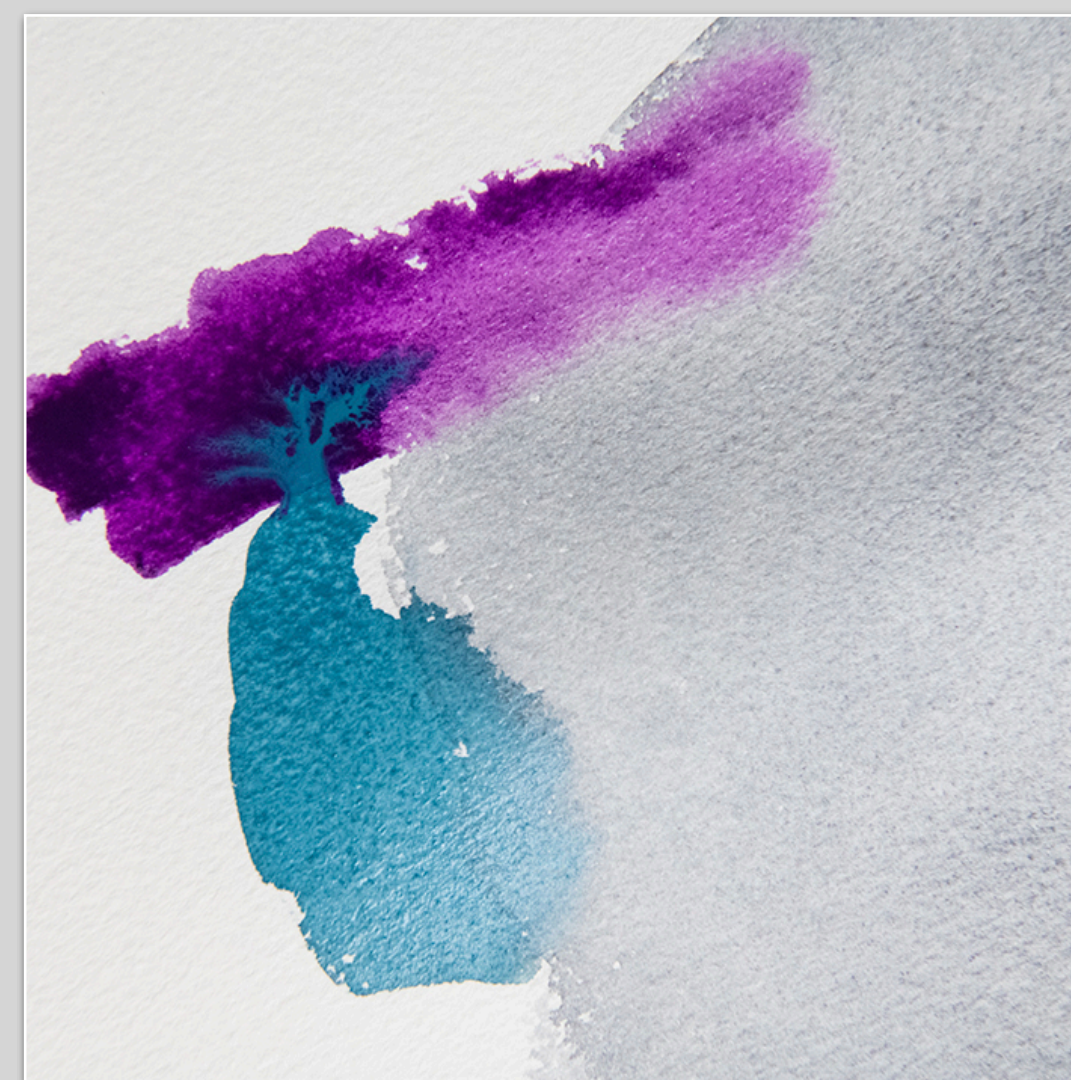
El nexa d'unió: l'art de la resposta

Escoltades en continuïtat, aquestes peces mostren com el diàleg intern dins del cor evoluciona al llarg dels segles: En Guerrero, l'antifonia és una imitació mística i imitativa (el cànon entre sopranos) que cerca la simetria perfecta i l'equilibri impertorbable del Renaixement. En Mendelssohn, el contrast esdevé una eina dramàtica: la separació inicial de gèneres (homes contra dones) serveix per subratllar la distància entre les tenebres i la llum, resolta en una abraçada coral fraterna.

Dues maneres de subdividir el cor per acabar trobant, en la unió harmònica final, una mateixa sensació de consol i transcendència espiritual.

La següent combinació proposa un diàleg fascinant a través de la història de la música coral. Tot i estar separades per gairebé tres segles i néixer en contexts confessionals diferents, ambdues obres utilitzen recursos antifonals –el diàleg entre blocs de veus– com a eina per transmetre una profunda elevació espiritual.

orlando di lassus
(1532-1594)
timor et tremor

anton bruckner
(1824-1896)
ave maria

**De les tenebres a la llum:
la condició humana davant el misteri diví**

Aquestes dues obres conviden l'oient a un viatge emocional d'una gran intensitat dramàtica a través de dos genis de la música sacra: el francoflamenc Orlando di Lasso i l'austriac Anton Bruckner. Tot i la distància temporal que els separa, tots dos comparteixen una connexió profunda: un domini absolut de la polifonia vocal utilitzat no com un simple exercici acadèmic, sinó com un vehicle per expressar els sentiments més extrems de l'ànima humana.

Publicat el 1564, *Timor et tremor* és una de les obres més cèlebres i visionàries de la maduresa de Lasso. Escrit a sis veus, el text és un mosaic de diversos salms que descriu l'horror, la por a la mort i el tremolor de l'home davant el judici de Déu.

Lasso, considerat el mestre indiscutible del *madrigalisme sacre*, utilitza la música per dibuixar de manera literal el significat de les paraules. L'obra trenca constantment les regles de l'harmonia tradicional del Renaixement mitjançant l'ús de cromatismes audaços i acords inesperats que generen una sensació d'inestabilitat i angouxa. El ritme es fragmenta en silencis sobtats quan el text diu "*dum veneris*" (quan vinguis), imitant l'alè tallat pel pànic. És un retrat sonor de la fe des del temor, una súplica desesperada que neix de la foscor.

Escrit el 1861 per a un cor a set veus a *cappella*, l'*Ave Maria* de Bruckner actua com la resposta l'esperada i el bàlsam perfecte a la tempesta prèvia. Compost immediatament després d'acabar els seus estrictes estudis de contrapunt a Viena, aquest motet condensa la profunda devoció catòlica del músic i la seva capacitat per unir la puresa renaixentista amb el color harmònic del Romanticisme.

Si l'obra de Lasso es desintegra per la por, la de Bruckner s'edifica sobre la solidesa d'una fe indestructible. L'arquitectura de la peça recorda la disposició dels registres d'un orgue, instrument de l'anomenat "compositor de Déu". L'obra passa d'un recolliment íntim inicial a un clímax d'una lluminositat colpidora en proclamar tres vegades el nom de "Jesús", abans de cloure la segona part (*Sancta Maria*) amb una pregària homofònica que s'apaga en un silenci final ple de pau, humilitat i misticisme.

El nexa d’unió: el contrast com a redempció

L'escolta consecutiva d'aquestes dues peces crea un arc dramàtic perfecte de tensió i distensió: Lasso ens situa en el pla terrenal i dramàtic, representa l'ésser humà que truca a la porta divina des de la vulnerabilitat, el pecat i la incertesa de les tenebres. Bruckner respon des del pla celestial i consolador: la seva harmonia estable i expansiva acull la por humana, oferint, a través de la figura de la Verge, la llum i la reconciliació esperades.

Així, el programa uneix el rigor expressiu del segle XVI amb el misticisme romàntic del segle XIX per demostrar que, en la gran música coral, el silenci i l'emoció comparteixen el mateix llenguatge universal.

La combinació ofereix una de les experiències més colpidores de la música coral. Separades per gairebé tres segles, ambdues obres funcionen com les dues cares d'una mateixa moneda espiritual: el trànsit humà des de l'angoixa existencial absoluta fins a la pau del consol diví.

tomás luís de victoria
(1548-1611)

o magnum
mysterium

johannes brahms
(1833-1897)

warum is das licht
gegeben

El misteri de la condició humana: de la llum del naixement a l'ombra de l'existència

Aquestes dues obres conviden a un viatge espiritual i estètic de tres segles a través de dues de les pàgines més sublims de la música coral europea. El polifonista espanyol Tomás Luis de Victoria i el romàntic alemany Johannes Brahms, malgrat les seves evidents distàncies confessionals i temporals, comparteixen una mateixa obsessió: utilitzar la densitat harmònica de la veu humana per interrogar el Misteri –sigui el de la divinitat encarnada o el del sentit del dolor humà.

Publicat a Roma l'any 1572, el motet *O magnum mysterium* és una de les joies indiscutibles del Renaixement espanyol. Escrit a quatre veus, el text commemora el "gran misteri" de Nadal: el fet que els animals de l'estable fossin els primers de veure el Senyor nounat jacent en un pessebre.

Victoria, conegut pel seu misticisme intens i emotiu, defuig el fred rigor acadèmic per oferir una obra d'una gran calidesa humana. L'inici, de caràcter homofònic i pausat, evoca una atmosfera de reverència i astorament gairebé hipnòtic davant el miracle. A mesura que el motet avança, el teixit polifònic es torna més fluid i dinàmic, culminant en una secció final en un compàs ternari –l’*Al·leluia*– d'una joia continguda i d'una lluminositat purament celestial. L'obra representa la certesa de la fe i el consol de la llum divina que neix al món.

Compost el 1877, aquest motet a cinc veus és considerat la màxima obra mestra de la producció coral sacra de Johannes Brahms. L'obra neix d'una profunda crisi existencial i s'estructura com un monument a la recerca de respostes davant l'adversitat. El text, triat amb cura pel mateix compositor a partir de la Bíblia de Luter, comença amb una colpidora cita del Llibre de Job: *"Per què es dona la llum al sofrent, i la vida als qui tenen l'ànima amargada?"*

Musicalment, Brahms basteix un pont directe cap al passat, inspirant-se explícitament en el contrapunt de J.S. Bach i els mestres renaixentistes. L'obra s'obre amb un crit esquinçador de desesperació: la paraula *Warum?* (Per què?) és cantada amb força pel cor de manera homofònica, seguida d'un silenci abrupte que reflecteix el buit de la resposta. A partir d'aquí, l'obra es divideix en quatre seccions que evolucionen des del contrapunt més dens i angoixant de la queixa, passant per l'acceptació de la voluntat divina (amb textos de Lamentacions i del llibre de Jaume), fins a cloure de manera serena amb un coral luterà tradicional que troba la pau en la mort com a refugi.

El nexa d’unió: el passat com a refugi

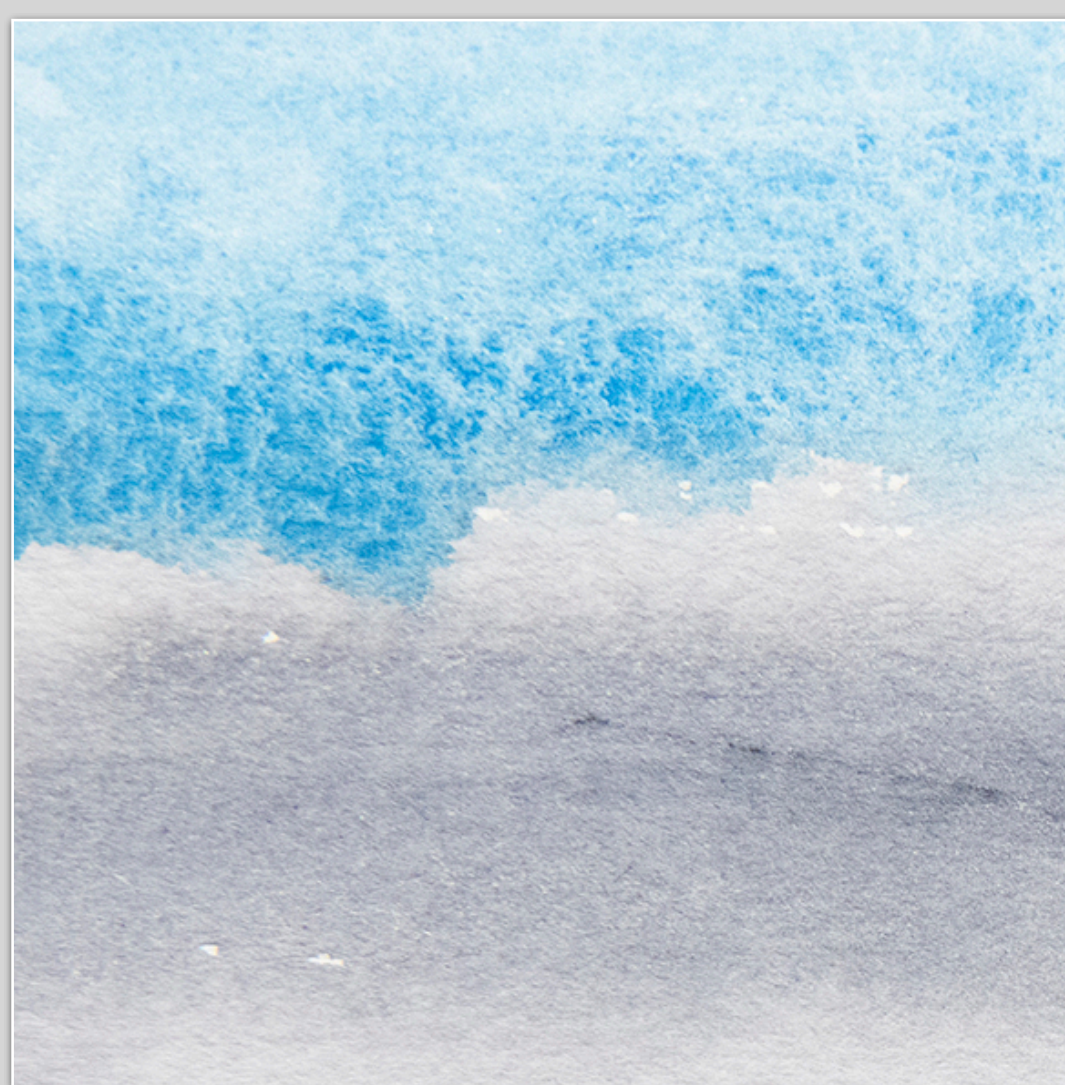
L'escolta d'aquestes dues obres revela un joc de miralls fascinant sobre com la història de la música es plega sobre si mateixa: En Victoria, la tècnica polifònica és una eina viva del seu temps, utilitzada per obrir la porta al miracle. El misteri es resol en la fe i en la celebració del naixement de la Llum. En Brahms, la mateixa tècnica polifònica és un viatge conscient cap al passat, un refugi formal per poder estructurar i contenir el caos de l'angoixa romàntica. El misteri aquí és el de la mateixa existència i el dolor.

Mentre el mestre renaixentista mira al cel amb esperança, el geni romàntic mira cap a la història de la música per trobar el consol i el rigor que la seva pròpia època ja no li podien oferir.

La combinació de les peces ofereix una profunda reflexió sobre els misteris de l'existència humana. Ambdues obres utilitzen la puresa del cant a cappella per explorar la intersecció entre la divinitat i la fragilitat de l'home, transitant des de l'astorament joiós del naixement fins a la dolorosa acceptació del patiment i la mort.

alonso lobo
(1555-1617)

versa est in
luctum

joseph rheinberger
(1839-1901)

abendlied

El capvespre de l'ànima: el consol davant la pèrdua i la foscor

El programa ara proposa un diàleg colpidor sobre la fragilitat humana, el pas del temps i la recerca de consol espiritual. A través del polifonista del Segle d'Or espanyol Alonso Lobo i del romàntic de Liechtenstein Josef Rheinberger, assistim a dues maneres radicalment diferents, però igualment sublims, de musicar el trànsit cap a les tenebres –siguin les del dol oficial o les de la nit que cau–, trobant en l'harmonia vocal un espai de pau i redempció.

Composta l'any 1598 per a les solemnes exèquies del rei Felip II a la catedral de Toledo, *Versa est in luctum* és considerada una de les obres mestres absolutes de la polifonia renaixentista europea. Escrit a sis veus, el motet posa música a un text del Llibre de Job: "*La meva cítara s'ha convertit en dol, i el meu orgue en la veu dels qui ploren*".

Lobo desplega un contrapunt d'una densitat i un dramatisme excepcionals per a la seva època. L'obra avança mitjançant línies melòdiques llargues i descendents que imiten el plany de les llàgrimes i el pes del dolor. La genialitat del compositor espanyol radica en l'ús de suspensions harmòniques i dissonàncies calculades que transmeten una profunda angoixa existencial. No estem davant d'una simple peça de circumstàncies oficial, sinó davant d'un monument sonor a la tristesa que s'eleva cap al cel amb una dignitat corprenedora.

En l'altre extrem cronològic, l'*Abendlied* (Cant del capvespre) ens submergeix en el Romanticisme tardà alemany. Rheinberger va escriure un primer esbós d'aquesta miniatura perfecta el 1855, quan només tenia quinze anys, tot i que la va revisar i publicar anys més tard. El text prové de l'Evangelí de Sant Lluc i reproduïx les paraules dels deixebles d'Emmaús: "*Queda't amb nosaltres, perquè s'atansa el vespre i el dia ja declina*".

Escrita per a sis veus mixtes, la peça destaca per una escriptura homofònica d'una claredat i calidesa captivadores. Rheinberger defuig la complexitat contrapuntística per centrar-se en el color harmònic i en la bellesa de la línia melòdica. L'obra comença de manera gairebé estàtica, descrivint la caiguda de la llum del sol, i va creixent en intensitat a mesura que les veus s'entrellacen en una petició desesperada però dolça de companyia i protecció davant la nit que arriba.

El nexa d'unió: del plany a la cerca de la llum

L'escolta permet copsar com la música coral aborda el misteri de la fi de la vida al llarg dels segles: Lobo ens situa en la cruesa del dol de la mort, la seva música és una resposta directa a la pèrdua; el cant es converteix literalment en plor i la polifonia teixeix un mantell de gravetat i resignació catòlica. Rheinberger ens ofereix el bàlsam davant la incertesa, l'*Abendlied* funciona com una transició pacífica; la por a la foscor es transforma en una pregària lírica on es demana que la llum divina (o la presència de l'altre) es quedi amb nosaltres quan tot el voltant s'apaga.

Mentre el mestre del Renaixement ens recorda la pols i la cendra del final del camí, el geni romàntic ens abraça amb una harmonia nítida que actua com un refugi càlid contra les tenebres de la nit.

La següent combinació ofereix una de les experiències més emotives i confortants del repertori coral. Separades per gairebé tres segles, ambdues obres utilitzen la puresa de la veu humana per confrontar els moments finals de la vida: l'obra de Lobo neix del dol col·lectiu davant la mort, mentre que la de Rheinberger és una petició íntima per no quedar-se a les fosques quan arriba el capvespre de l'existència.

claudio monteverdi
(1567-1643)

cantate
domino

edvard grieg
(1843-1907)

ave maris stella

**Cants de lloança i mar:
el ressò de la llum en Monteverdi i Grieg**

Es proposa una trobada musical fascinant que uneix el cor d'Europa del segle XVII amb el Nord escandinau del segle XIX. Tot i la distància geogràfica, temporal i estètica que separa Claudio Monteverdi d'Edvard Grieg, ambdues obres comparteixen una característica essencial: l'ús de la lloança sacra com una explosió de color, vitalitat i emoció, allunyant-se del misticisme fosc per buscar una sonoritat oberta, enèrgica i directament connectada amb la natura humana.

Publicat l'any 1620 dins de la col·lecció *Symbolae diversorum musicorum*, el motet *Cantate Domino* a sis veus ens mostra un Monteverdi en plena maduresa creativa, exercint com a mestre de capella de la cèlebre Basílica de Sant Marc de Venècia. El text, extret del Salm 95, és una invitació exultant a cantar un "càntic nou" al Senyor.

Musicalment, l'obra és un exemple perfecte de la transició del Renaixement al Barroc primerenc, el que el mateix compositor va anomenar *seconda pratica*. Monteverdi trenca amb la polifonia estricta del passat per posar la música al servei absolut de la paraula i l'afecte. L'obra avança amb un ritme trepidant, gairebé dansable, on les veus s'encalcen les unes a les altres en joioses cascades de notes. L'ús de contrastos dinàmics i l'energia motriu de la peça evoquen la lluminositat i la grandesa de les festes venecianes, transformant la litúrgia en un esclat de joia vital.

Més conegut per les seves obres simfòniques i les seves peces per a piano d'inspiració folklòrica, el noruec Edvard Grieg va fer una incursió bellíssima en la música coral a *cappella* l'any 1898 amb la revisió d'aquest *Ave Maris Stella* (Ave, estrella del mar), un himne litúrgic medieval dedicat a la Verge Maria com a protectora i guia dels navegants.

Escrita originalment en una textura homofònica a quatre veus, la peça destaca per una escriptura d'una claredat lírica corprenedora. Grieg es desmarca de les grans densitats de l'harmonia romàntica centreeuropea per oferir una obra d'una gran puresa melòdica, impregnada d'aquella subtil i nostàlgica malenconia tan pròpia de la música nòrdica. L'obra flueix de manera orgànica, simulant el moviment calmat del mar, i s'eleva en línies vocals nítides que busquen la llum de l'estrella, actuant com un far de consol i pau espiritual.

El nexa d’unió: la lloança com a esclat de llum

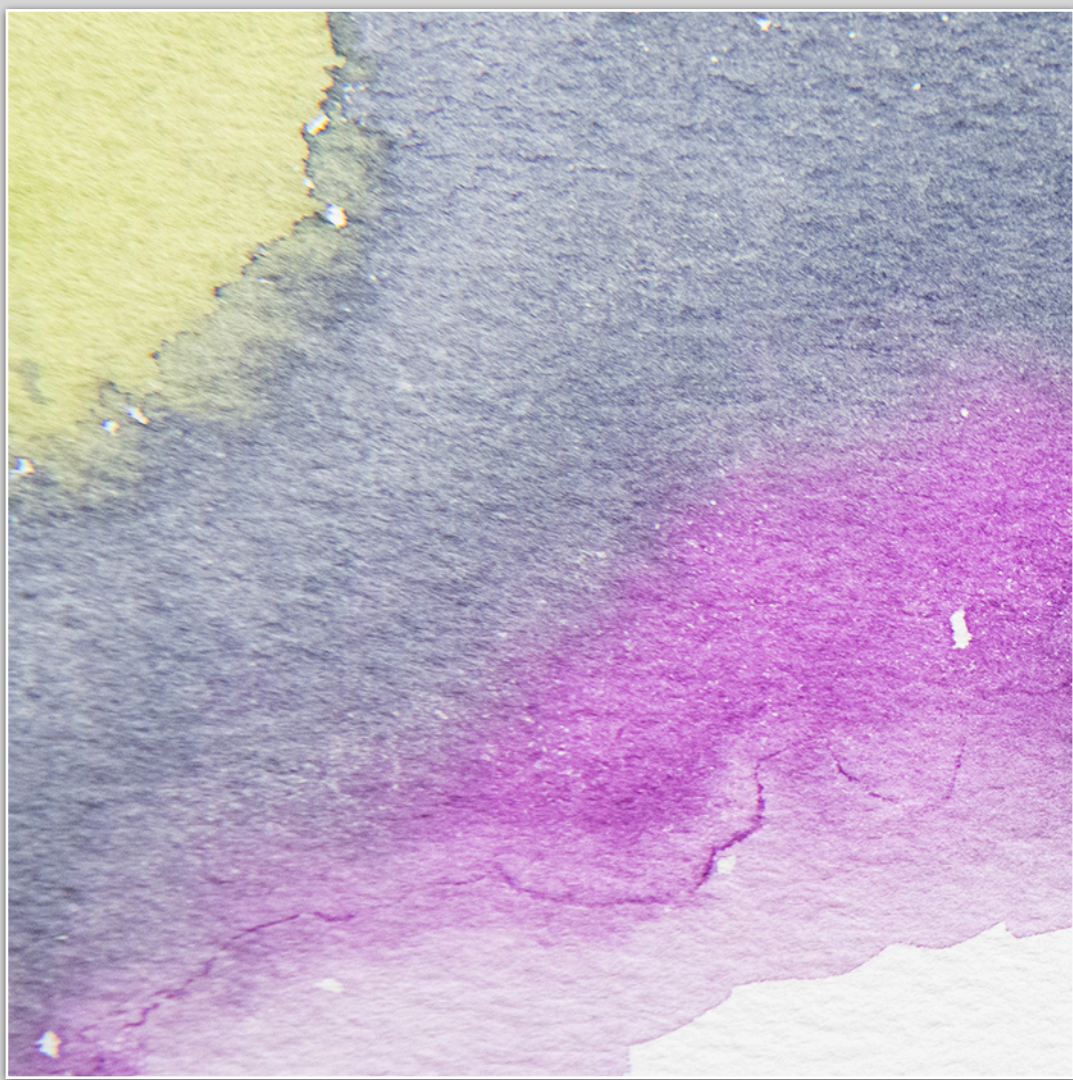
Escoltades en continuïtat, aquestes dues obres teixeixen un diàleg captivador sobre com la música sacra reflecteix la resplendor de la creació: En Monteverdi, la llum és la del foc i la festa, una lloança activa, rítmica i expansiva on el cor celebra la divinitat amb una energia terrenal i extravertida. En Grieg, la llum és la del far sobre el mar nòrdic, una lloança contemplativa, íntima i d'una bellesa serena que utilitza l'harmonia per descriure l'espai obert i l'esperança de la guia mariana.

Dues obres mestres que, a través de la dansa veneciana o de la calma del mar escandinau, recorden a l'oient que la música vocal té el poder d'omplir d'optimisme i claredat qualsevol espai sagrat.

Ens trobem davant d’una celebració radiant de la veu humana a través de dos dels paisatges més suggeridors de la història de la música: la lluminositat de la Venècia barroca i la serenor mística dels fiords noruecs.

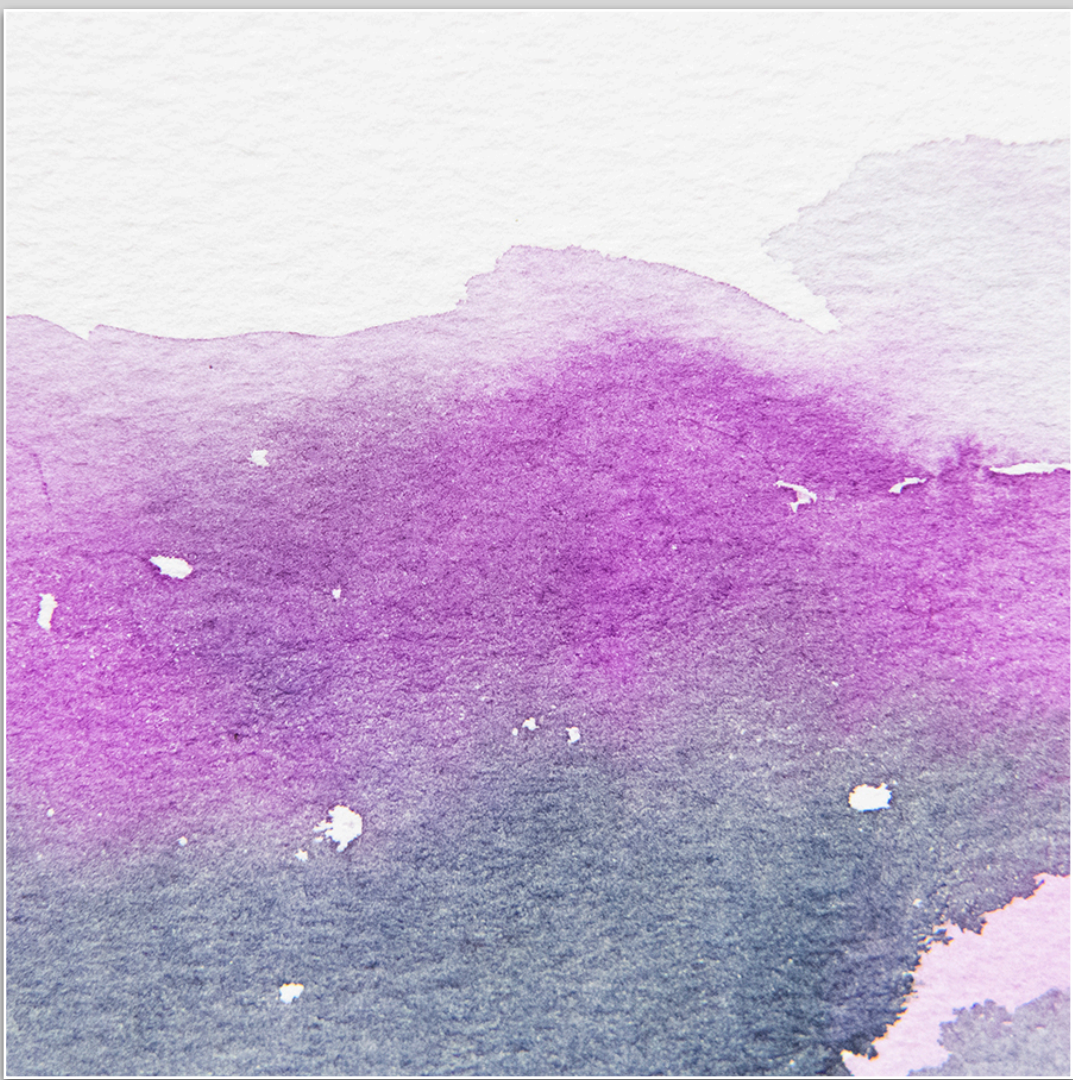
tomás luís de victoria
(1548-1611)

regina coeli

franz biebl
(1906-2001)

ave maria

El cant de la Verge: el doble cor i la llum mariana en Victoria i Biebl

El diàleg proposa ara una celebració de la figura de la Verge Maria que uneix la Roma del Segle d’Or amb la tradició coral alemanya del segle XX. Tot i la distància temporal que les separa, les obres de Tomás Luis de Victoria i Franz Biebl estan unides per un nexa estructural i sonor idèntic: l'ús de dos blocs corals que dialoguen entre si (antifonia), creant una sonoritat tridimensional que omple l'espai sagrat i transporta l'oient cap a una dimensió de profunda transcendència.

Publicat l'any 1572 en el seu cèlebre *Motecta*, el *Regina Caeli* a vuit veus és una de les obres més exultants i lluminoses del mestre d'Àvila. Com a antífona mariana del temps de Pasqua, el text és una crida a la joia per la resurrecció de Crist: "*Reina del cel, alegre-vos, al·leluia*".

Victoria, fortament influït per l'estil policoral que s’estava gestant a Itàlia durant els seus anys a Roma, divideix els cantants en dos cors a quatre veus. L'obra és un diàleg rítmic i enèrgic on els dos cors s'intercanvien les frases musicals amb una velocitat trepidant. La solemnitat de la polifonia renaixentista s'omple aquí d'un optimisme desbordant, culminant en les seccions d’*Al·leluia*, on el compàs ternari i el joc de respostes entre ambdós cors evocuen una dansa celestial de lloança pura.

Compost el 1959 per a un cor de bombers a la localitat bavaresa de Fürstenfeldbruck, l’*Ave Maria* de Franz Biebl s'ha convertit, per mèrits propis, en una de les obres corals més estimades i interpretades del segle XX a tot el món. L'obra no utilitza només el text de la salutació a Maria, sinó que l'enquadra dins de la pregària de l'*Àngelus*, narrant l’Anunciació.

L'estructura ideada per Biebl és d'una originalitat i una finesa captivadores: divideix les veus en un trio de solistes (o cor petit) i un cor a quatre veus. El trio actua com a narrador, entonant de manera reposada i gairebé gregoriana les frases de l’Anunciació, mentre que el cor complet respon de manera homofònica amb un vibrant i emotiu "*Sancta Maria*". L'harmonia de Biebl, clarament ancorada en el Romanticisme tardà amb pinzellades de la música popular alemanya, es desplega amb una calidesa gairebé palpable, creant un refugi de pau íntima i consoladora.

El nexa d’unió: l'art del diàleg espaiat

L'escolta consecutiva d'aquestes dues peces revela com una mateixa tècnica de disposició coral pot transmetre dues emocions marianes ben diferents, però complementàries: En Victoria, el doble cor és una eina de grandesa i expansió: serveix per multiplicar la joia de la Resurrecció, llançant el so d'un costat a l'altre de l'església com un eco festiu i triomfal. En Biebl, el doble cor és una eina de recolliment i intimitat: el diàleg entre el petit grup i la massa coral serveix per escenificar el misteri de l'Anunciació, transformant la lloança en una abraçada sonora acollidora i profundament humana.

De la joia pasqual del segle XVI a la dolçor bavaresa del segle XX, ambdues obres demostren que la veu humana, quan es multiplica i dialoga amb si mateixa, té la capacitat única de dibuixar la llum i la transcendència del misteri marià.

Ens trobem amb un recorregut d’una bellesa aclaparadora per dues de les formes més universals de la devoció mariana. Separades per exactament quatre segles, ambdues obres utilitzen l’arquitectura del doble cor per generar un espai sonor envoltant on la veu humana esdevé el vehicle perfecte per a la lloança i el consol espiritual.

textos i traduccions

tu es petrus

Tu es Petrus,
et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam,
et portae inferi non praevallebunt adversus eam.
Et tibi dabo claves regni caelorum.
Quodcumque ligaveris super terram,
erit ligatum et in caelis,
et quodcumque solveris super terram,
erit solutum et in caelis.

o salutari hostia

O salutari hostia,
quae caeli pandis ostium:
bella premunt hostilia,
da robur, fer auxilium.
Uni trinoque Domino
sit sempiterna gloria,
qui vitam sine termino
nobis donet in patria.
Amen.

ave, virgo sanctissima

Ave, Virgo sanctissima,
Dei Mater piissima,
Maris stella clarissima.
Salve, semper gloriosa,
Margarita pretiosa,
Sicut liliū formosa,
Nitens olens velut rosa.

tu ets pere

*Tu ets Pere,
i sobre aquesta pedra edificaré la meva Església,
i les portes de l'infern no prevaldran contra ella.
I et donaré les claus del regne del cel.
Tot el que lliguis a la terra,
quedarà lligat als cels,
i tot el que deslliguis a la terra,
quedarà deslligat als cels.*

oh, hòstia salvadora

*Oh, hòstia salvadora,
que obriu les portes del cel.
Els enemics ens estrenyen,
doneu-nos força, porteu-nos auxili.
A l'únic i trinitari Senyor,
sigui la glòria per sempre.
Que ens concedeixi la vida sense fi
a la pàtria celestial.
Amén.*

salve, verge santíssima

*Salve, Verge santíssima,
Mare de Déu piadosíssima,
Estel brillantíssim del mar.
Salve, sempre gloriosa,
Perla preciosa,
Formosa com el lliri,
Radiant i olorosa com la rosa.*

“La música és un llenguatge que no es parla, sinó que es viu.”

Ludwig van Beethoven

psalm 43: richte mich, gott

Richte mich, Gott,
und führe meine Sache wider das unheilige Volk,
und errette mich von den falschen und bösen Leuten.
Denn du bist der Gott, du bist der Gott meiner Stärke;
warum verstössest du mich?
Warum lässest du mich so traurig geh’n,
wenn mein Feind mich drängt?
Sende dein Licht und deine Wahrheit,
dass sie mich leiten zu deinem heiligen Berge,
und zu deiner Wohnung.
Dass ich hinein gehe zum Altar Gottes,
zu dem Gott, der meine Freude und Wonne ist,
und dir, Gott, auf der Harfe danke, mein Gott.
Was betrübst du dich, meine Seele,
und bist so unruhig in mir?
Harre auf Gott! denn ich werde ihm noch danken,
dass er meines Angesichts Hülfe, und mein Gott ist.

timor et tremor

Prima pars
Timor et tremor venerunt super me,
et caligo cecidit super me:
miserere mei, Domine, miserere Mei,
quoniam in te confidit anima mea.
Secunda pars
Exaudi, Deus, deprecationem meam,
quia refugium meum es tu et adjutor fortis.
Domine, invocavi te, non confundar.

ave maria

Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum;
benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui, Iesus.
Sancta Maria, Mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus,
nunc et in hora mortis nostrae.
Amen.

salm 43: jutja’m, oh déu

Jutja'm, oh Déu,
i defensa la meva causa contra la gent impia;
deslliura'm de l'home traïdor i malvat.
Perquè tu ets el Déu de la meva força:
per què m'has rebutjat?
Per què he d'anar trist mentre l'enemic m'oprimeix?
Envia la teva llum i la teva veritat:
que elles em guiïn
i em portin a la teva muntanya sagrada
i als teus tabernacles.
Llavors entraré a l'altar de Déu,
al Déu que és la meva joia i la meva alegria;
i et lloaré amb l'arpa, oh Déu, Déu meu.
Per què estàs abatuda, ànima meva,
i per què et desassossegues dins meu?
Espera en Déu, perquè encara el lloaré,
ell que és la salvació del meu rostre i el meu Déu.

temor i tremolor

Primera part
El temor i la tremolor han vingut sobre meu,
i la foscor ha caigut damunt meu:
tingueu pietat de mi, Senyor, tingueu pietat,
perquè en Vós confia la meva ànima.
Segona part
Escolta, oh Déu, la meva pregària,
perquè Tu ets el meu refugi i el meu fort ajudant.
Senyor, us he invocat, que no quedi jo confós.

ave maria

Ave, Maria, plena de gràcia,
el Senyor és amb vós;
beneïda sou vós entre les dones,
i beneït és el fruit del vostre ventre, Jesús.
Santa Maria, Mare de Déu,
pregueu per nosaltres, pecadors,
ara i en l'hora de la nostra mort.
Amén.

o magnum mysterium

O magnum mysterium
et admirabile sacramentum,
ut animalia viderent
Dominum natum
iacentem in præsepio!
O beata Virgo,
cuius viscera merueruntportare
Dominum Iesum Christum.
Alleluia.

warum ist das licht gegeben

Warum? Warum?
Warum ist das Licht gegeben dem Mühseligen,
und das Leben den betrübten Herzen?
Warum? Warum?
Die des Todes warten und kommt nicht,
und grüben ihn wohl aus dem Verborgenen;
die sich fast freuen und sind fröhlich,
daß sie das Grab bekommen.
Warum? Warum?
Und dem Manne, deß Weg verborgen ist,
und Gott vor ihm den selben bedeckt.
Warum? Warum?
Lasset uns unser Herz samt den Händen
aufheben zu Gott im Himmel.
Siehe, wir preisen selig, die erduldet haben.
Die Geduld Hiob habt ihr gehöret,
und das Ende des Herrn habt ihr gesehen;
denn der Herr ist barmherzig und ein Erbarmer.
Mit Fried und Freud ich fahr dahin,
in Gottes Willen,
getrost ist mir mein Herz und Sinn,
sanft und stille.
Wie Gott mir verheißen hat,
der Tod ist mir Schlaf worden.

versa est in luctum

Versa est in luctum cithara mea,
et organum meum in vocem flentium.
Parce mihi, Domine,
nihil enim sunt dies mei.

abendlied

Bleib bei uns,
denn es will Abend werden,
und der Tag hat sich geneiget.

o gran misteri

Oh, gran misteri
i admirable sagrament,
que els animals van veure
el Senyor acabat de néixer,
ajagut en un pessebre!
Oh, benaurada Verge,
les entranyes de la qualvan merèixer
portarCrist el Senyor.
Al·leluia.

per què s’ha concedit la llum

Per què? Per què?
Per què s’ha concedit la llum als desventurats,
i la vida als cors afligits?
Per què? Per què?
Als que esperen la mort i no els arriba
i cerquen de trobar-la com un tresor amagat;
Als que s’alegrarien i estarien contents
de rebre sepultura.
Per què? Per què?
I a l’home, de qui el camí està ocult
i, davant d’ell, Déu li amaga.
Per què? Per què?
Elevem els nostres cors i també les mans
vers Déu a dalt del cel.
Mireu, proclamem benaurats els que han sofert.
Ja heu sentit parlar de la paciència de Job
i heu presenciat la mort del Senyor;
car el Senyor és misericordiós i compassiu.
Amb pau i alegria, allà em dirigeixo,
en la voluntat de Déu,
el cor i l’ànima plens de conhort,
dolçament i en silenci.
Tal com Déu m’havia promès,
per a mi la mort ha esdevingut somni.

s’ha convertit en dol

La meva cítara s'ha convertit en dol,
i el meu orgue en la veu dels qui ploren.
Perdoneu-me, Senyor,
perquè els meus dies no són res.

cançó de vespre

Queda’t amb nosaltres
que el vespre s’atansa
I el dia ja declina.

cantate domino

Cantate Dominocanticum novum
etbenedicite nomine eius,
quia mirabilia fecit.
Cantate et exultate, et psallite
in cythara et voce psalme.

ave maris stella

Ave, maris stella, Dei mater alma,
atque semper virgo, Felix cæli porta.
Solve vincla reis, profer lumen cæcis,
mala nostra pelle, bona cuncta posce.
Vitam præsta puram, iter para tutum,
ut videntes Jesum semper collætetur.
Sit laus Deo Patri, summo Christo decus,
Spiritus Sancto
tribus honor unus.
Amen.

regina caeli

Regina caeli laetare: Alleluia,
Quia quem meruisti portare:
Resurrexit sicut dixit: Alleluia.
Ora pro nobis Deum: Alleluia.

ave maria

Angelus Domini nuntiavit Mariae
et concepit de Spiritu sancto.

Ave Maria, gratia plena,
Dominus tecum;
benedicta tu in mulieribus,
et benedictus fructus ventris tui Jesus.

Maria dixit: Ecce ancilla Domini;
fiat mihi secundum verbum tuum.

Et verbum caro factum est
et habitavit in nobis.

Sancta Maria, mater Dei,
ora pro nobis peccatoribus.
Sancta Maria, ora pro nobis
nunc et in hora mortis nostrae.
Amén.

canteu al senyor

*Canteu al Senyor nous càntics
i beneïu el seu nom
perquè ha fet meravelles.
Canteu i alegreu-vos, i toqueu
la cítara i canteu salms.*

salve, estrella del mar

*Salve, estrella del mar, Mare santa de Déu
i sempre Verge, feliç porta del cel.
Deslliga els lligams dels reus, dona llum als qui no
hi veuen, espanta els nostres mals,
demana per a nosaltres tots els béns.
Facilita’ns una vida pura, prepara’ns un camí segur,
perquè veient Jesús, ens puguem alegrar per sempre amb
tu. Lloem Déu Pare, glorifiquem Crist sobirà
i l’Esperit Sant, i donem a les Tres persones
un mateix honor.
Amén.*

reina del cel

*Reina del cel, alegre-vos, al·leluia.
Perquè aquell que meresquéreu portar, al·leluia.
Ha ressuscitat tal com digué, al·leluia.
Pregueu Déu per nosaltres, al·leluia.*

ave maria

*L’Àngel del Senyor va anunciar a Maria.
I ella va concebre per obra de l’Esperit Sant.*

*Déu vos salve, Maria, plena de gràcia;
el Senyor és amb Vós;
beneïda sou Vós entre totes les dones;
beneït és el fruit del vostre sant ventre, Jesús.*

*Soc l’esclava del Senyor.
Que es compleixin en mi les teves paraules.*

*El qui és la Paraula es va fer home.
I va habitar entre nosaltres.*

*Santa Maria, Mare de Déu,
pregueu per nosaltres pecadors,
Santa Maria, pregueu per nosaltres
ara i a l'hora de la nostra mort.
Amén.*

intèrprets

josep vila jover

direcció musical

Nascut a Granollers el 1970, va estudiar direcció coral amb Enric Ribó, Conxita Garcia i Christian Grube. Des de 1995 és el director artístic de la Societat Coral Amics de la Unió, una prestigiosa escola coral de Granollers que compta amb més de sis-cents cinquanta alumnes i deu cors en actiu. En aquesta institució hi dirigeix Veus - Cor Infantil Amics de la Unió -format per 50 veus blanques d'entre 12 i 18 anys i el Cor de Cambra de Granollers, un cor mixt de 30 membres. Tots dos cors són formacions residents al Teatre Auditori de Granollers des de l'any 2017.

Aquests han actuat en les temporades estables del Palau de la Música Catalana, L'Auditori de Barcelona i el Gran Teatre del Liceu, on ha col·laborat amb reconeguts directors com Edmon Colomer, Jordi Savall, Lluís Vilamajó, Robert King, Manel Valdivieso i Gustavo Dudamel.

La seva influència va més enllà de Catalunya, amb gires internacionals arreu d'Europa, la Xina, Estats Units, Taiwan i Japó. És convidat regularment com a director en tallers i festivals de cant coral a escala mundial, incloent-hi esdeveniments com "Europa Cantat" i tallers a la "Philharmonie de Luxemburg.

A més de la seva feina coral, Josep Vila i Jover ha dirigit orquestres notables com l'Orquestra de Cambra de Granollers, l'Orquestra Terrassa 48 i l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu en produccions com El conte de Nadal.

Cor de cambra de granollers

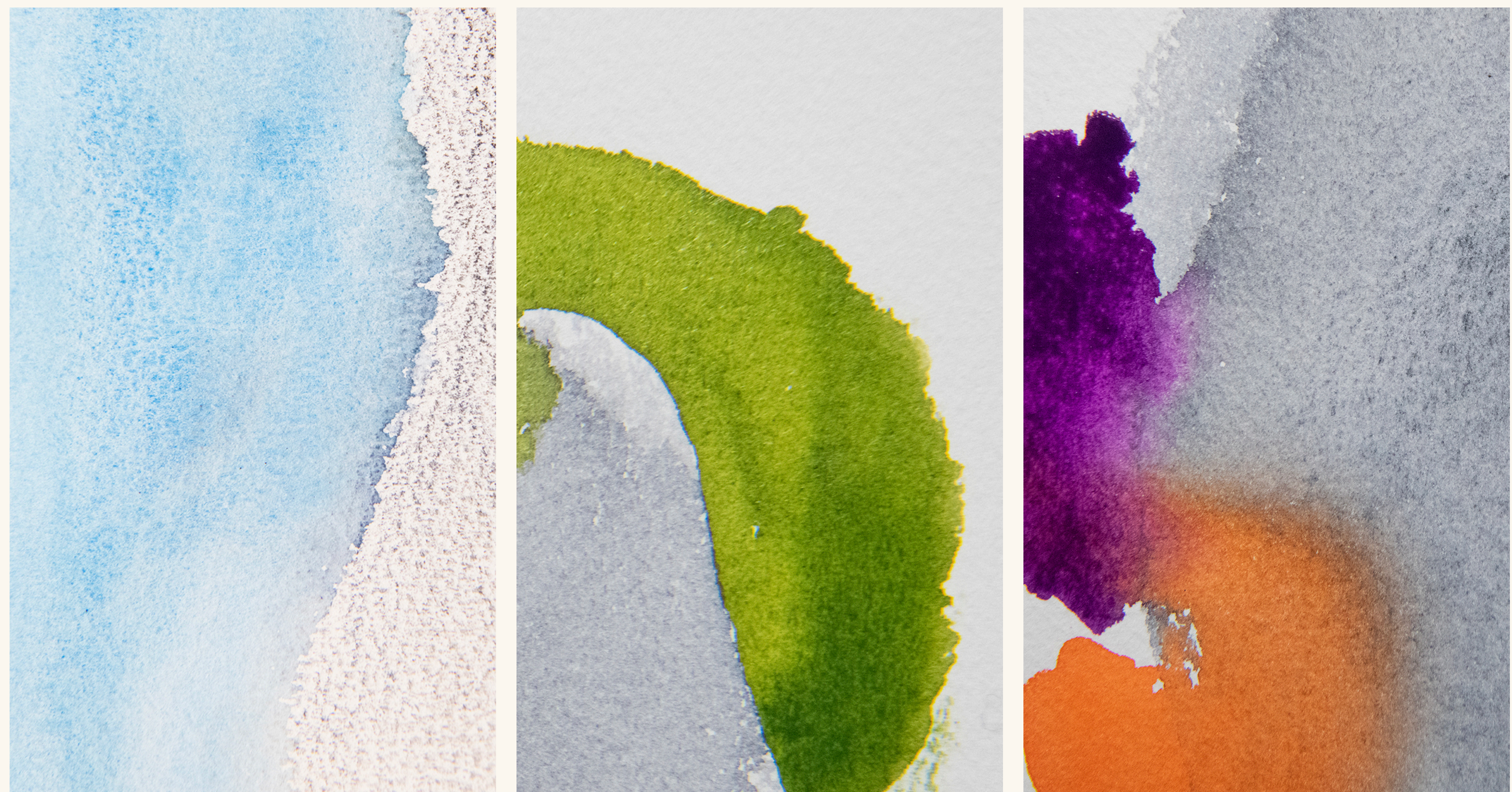
El Cor de Cambra de Granollers, sota la direcció de Josep Vila Jover, es va fundar l'any 1996 com a part de l'escola de música creada en el marc de la Societat Coral Amics de la Unió, una entitat amb una llarga tradició des de 1877 en la promoció i difusió de la música coral. Des de l'any 2017, és la formació resident al Teatre Auditori de Granollers, fet que ha consolidat el seu paper com a referent cultural a la ciutat i al país.

El repertori del cor abasta un ampli ventall de gèneres, èpoques i estils, des de polifonia religiosa i profana fins a música contemporània, passant pel barroc, classicisme, romanticisme i cançons tradicionals d'arreu del món. Ha actuat en alguns dels escenaris més prestigiosos de Catalunya, com el Palau de la Música Catalana i L'Auditori de Barcelona.

Amb una àmplia trajectòria, el cor ha participat en festivals internacionals de cant coral tant a Espanya com a Europa. Ha col·laborat amb formacions com l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya (OBC) i l'Orquestra Simfònica del Vallès (OSV) i Vespres d'Arnadí, sota la direcció de reconeguts directors com Álvaro Albiach, Robert King, Manel Valdivieso, Christian Grube, Xavier Puig, Salvador Brotons, Edmon Colomer, Hartmut Haenchen, Josep Vila Casañas i Josep Caballé. Aquesta intensa activitat li ha valgut reconeixements com el Segon Premi al XLVIII Certamen Coral d'Ejea de los Caballeros l'any 2019.

En l'àmbit discogràfic, el cor ha publicat "Josep Maria Ruera, Música vocal" (2009) i "Després del Jazz" (2011), una col·laboració amb el Martí Ventura Quartet. L'any 2018 va enregistrar la producció Cantem, disponible al seu canal de YouTube, i el 2021 va presentar "Renaissance", que inclou una selecció d'obres del Renaixement europeu.

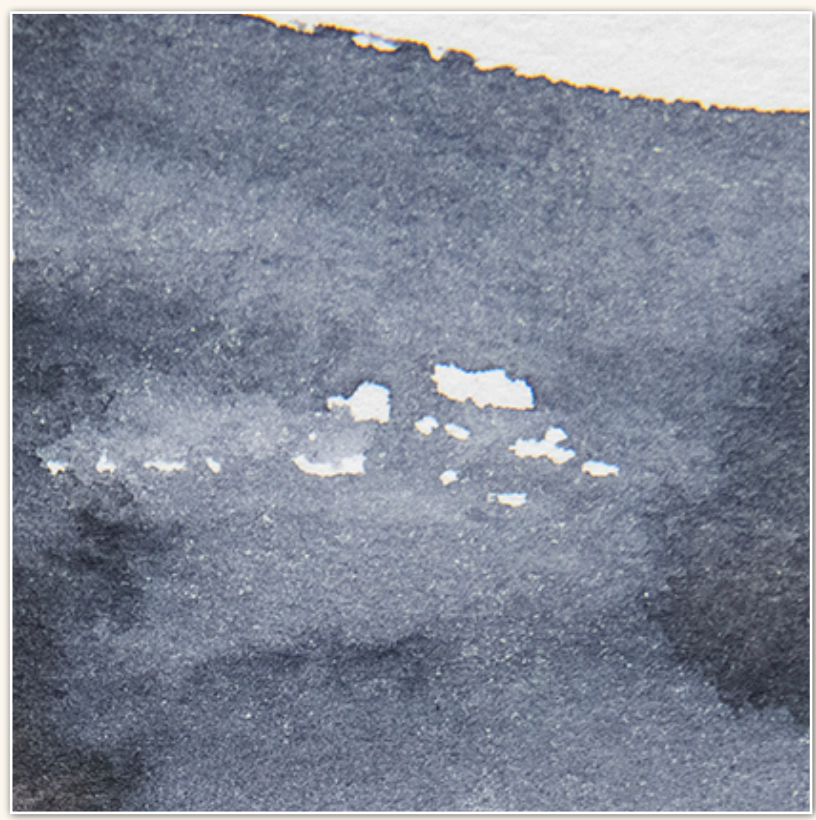
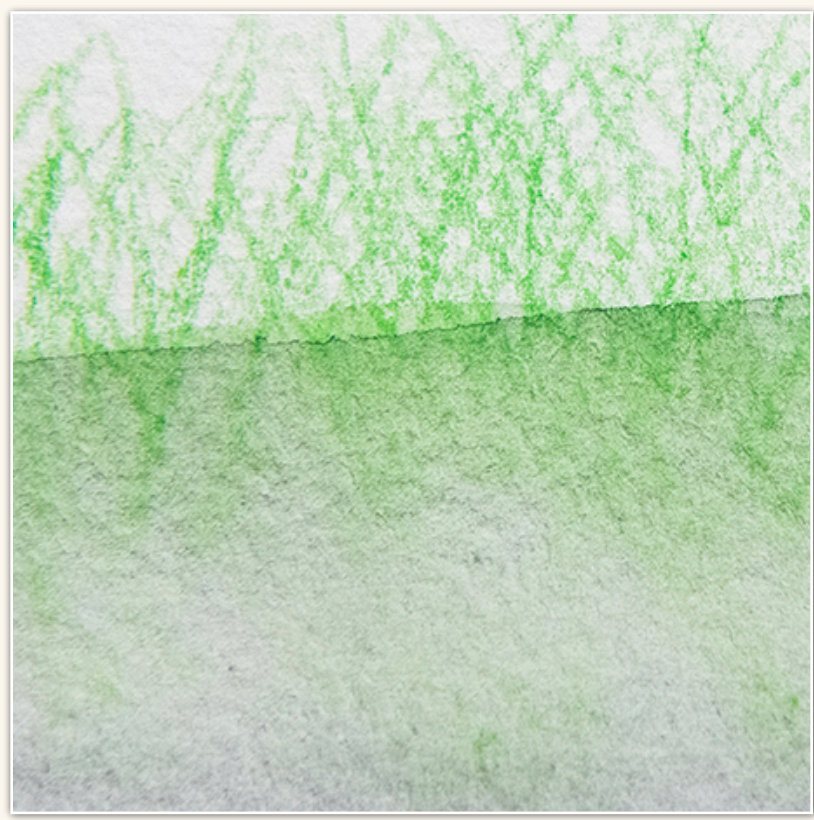
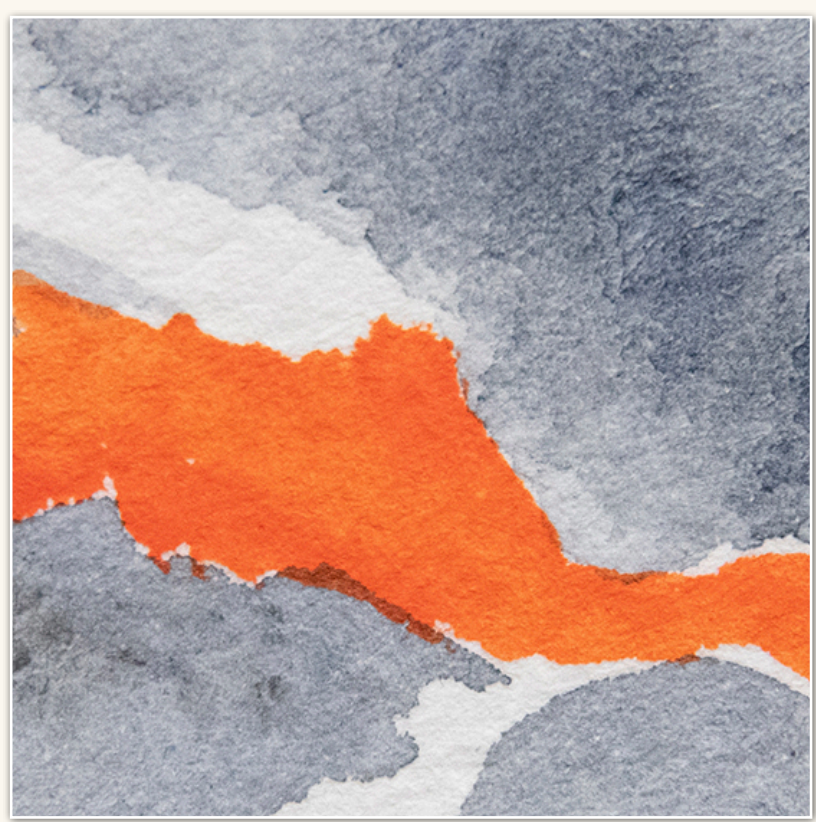

"Després del silenci, el que més s'apropa a expressar l'inexpressable és la música."

Aldous Huxley

alma mater 2026